

Magyarország három részre szakadása

Harsányiné

Erményi Zita

Gespeichert von Harsányiné Erményi Zita am 2026. 04. 20., h - 08:05

Plantyp

Unterrichtsplan

Bereich

Pedagógia, oktatás

Thema, Lernbereich

Magyarország a kora újkorban

Klasse

10. évfolyam

Lern- und Entwicklungsziele

Az óra végére a tanulók megértik, milyen okok vezettek az ország három részre szakadásához.

Konzepte

mohácsi csata, kettős királyválasztás, Királyi Magyarország, hódoltság, Erdélyi

Fejedelemség

Erforderliche Werkzeuge

okostábla, laptop, mobiltelefon

Einführungsteil und Vorbereitung des Unterrichts- / Projektplans

Az óra eleji ráhangolódás során a „Gondolkodj – Párban – Oszd meg” technikát alkalmazom. A diákoknak a „Több is veszett Mohácsnál!” szállóigéről kell gondolkodniuk, elemezve, hogy miért vált a mohácsi vész a középkori Magyarország bukásának szimbólumává a magyar közgondolkodásban. Egyéni reflexió után páros munkában megvitatják, majd az osztályszinten is megbeszéljük, hogy a középkori magyar állam összeomlása miként határozta meg a későbbi évszázadok történelmét.

Umsetzung des Unterrichts / Projektplans

Az ismeretszerzés első szakasza a mozaik módszerre épül. Az osztályt négy csoportra osztom, amelyek a források alapján a lecke egy-egy meghatározott szeletét dolgozzák fel. Az első csoport a mohácsi csatát és a kettős királyválasztást elemzi. Vizsgálják a magyar sereg vereségének okait, II. Lajos tragikus halálát, valamint Szapolyai János és Habsburg Ferdinánd királyá

választásának indokait. A második csoport témája az 1541-es fordulat, különös tekintettel arra, hogyan foglalta el Szulejmán szultán csellel Budát, és hogyan vált véglegessé az ország három részre szakadása. A harmadik csoport Fráter György ellentmondásos „hintapolitikáját” és az ország egyesítésére tett kísérleteit dolgozza fel. A negyedik csoport a várháborúk korát és az 1568-as drinápolyi békét tanulmányozza, amely rögzítette a kialakult katonai erőegyensúlyt a két nagyhatalom között. Miután a csoportok felkészültek, "megtanítják" a másik csoportok tagjainak a saját részüket.

Az ismeretszerzés második szakaszában a kerekasztal módszert használom. A csoportoknak listát kell készíteniük a magyar nemesség döntési lehetőségeiről. Ezután érvelő vitát folytatnak a „törökös” (Szapolyai) és a „Habsburg-párti” (Ferdinánd) orientáció előnyeiről és hátrányairól, kutatva, hogy a kortársak miben látták a megmaradás zálogát. Ezt kiegészíti egy forráselemzési feladat, ahol a Magyar Királyság és az Oszmán Birodalom erőforrásait hasonlítják össze statisztikai adatok alapján, következtetve a két állam teherbíró képességére. Mindezek természetesen tanári irányítással történnek.

Az óra lezárásaként a kilépőkártya módszerrel mérem fel a megszerzett tudást. A diákoknak írásban kell válaszolniuk arra a forrásokon alapuló kérdésre, hogy a törökkel való kényszerű szövetség miért tekinthető egyszerre reális megegyezésnek és erkölcsileg nehezen vállalható döntésnek a korszakban. Ez azért jó, mert azonnali visszajelzést nyújt számomra, mi az a tananyagrészt, amit a következő órán újra el kell magyaráznom.

Verwendete Anwendungen

ChatGPT

Copilot

Redmenta

Evaluierungsplan

Az órán alkalmazott értékelési módszerek elsősorban a formatívak. A tankönyv „Történészszemmel” és „Forráselemzés” egységei lehetőséget adnak a folyamatos értékelésre, mivel ezek a részek kifejezetten az önálló véleményalkotásra és a történeti folyamatok mélyebb megértésére ösztönöznek.

A mozaik módszer magában hordozza a társértékelés lehetőségét is, ahol a csoportok tagjai egymás magyarázatait tudják értékelni. A kerekasztal módszer alkalmazásakor a tárgyi tudás alapján értékelhetem a tanulók aktivitását.

Differenzierung

A mozaik módszer önmagában hordozza a differenciálást, hiszen a csoportok különböző nehézségű résztémákat dolgoznak fel. A mohácsi csata eseménytörténete vagy a drinápolyi béke konkrétabb, míg Fráter György hintapolitikájának megértése elvontabb gondolkodást igényel. Az előbbi a gyengébb képességű tanulóknak nyújthat sikerélményt a feldolgozás során, az utóbbi viszont a jobb képességű diákok elé állít számukra megugorható kihívást.

Hausaufgabe, Projektaufgabe

Házi feladat: a mellékletben látható Redmenta-kvíz

Allgemeine(s) Fach,Fächer
történelem és társadalmi ismeretek